

Вівторок
9 травня 2023 року
№ 55 (658)

Харківська міська газета

ХАРЬКОВСЬКІЯ ИЗВѢСТІЯ

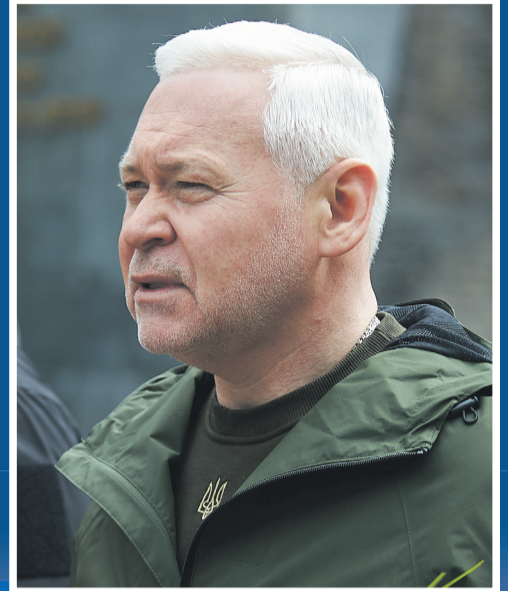
Заснована у 1817 році

Городской голова Игорь Терехов обратился к харьковчанам по случаю Дня памяти и победы над нацизмом.

Мэр подчеркнул, что величие ратного подвига украинского народа в разгроме нацизма во Второй мировой войне не подлежит девальвации временем. А память о тех бурных годах и страшной цене, которую заплатил мир свободных людей за победу над насилием и диктатурой, живет в сердце каждого украинца. И будет жить вечно в памяти последующих поколений:

— Сейчас, когда любые воспоминания о прошедшей войне непременно упираются в войну нынешнюю, мы это осознаем особенно остро. Войну, которая, как и тогда, объединила весь мир в борьбе с агрессивной человеконенавистнической идеологией, которую сейчас исповедует россия. Войну, основным полем битвы которой снова стала украинская земля, воинами света — украинские защитники, а захватчиками — внуки и правнуки тех, с кем бок о бок восемь десятков лет назад наши родители, деды и прадеды боролись против общего врага.

Низкий поклон и безграничная благодарность тем, кто отдал и отдает свою жизнь за счастливое будущее потомков под мирным украинским небом!

С ДНЕМ ПАМ'ЯТІ І ПРИМИРЕННЯ!

ИНВЕСТИЦИИ КАК ВКЛАД В ПОБЕДУ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАИНЫ ВЛАДИМИР ЗЕЛЕНСКИЙ ВСТРЕТИЛСЯ С ДЕЛЕГАЦИЕЙ АМЕРИКАНСКОГО ШТАТА ЮТА ВО ГЛАВЕ С ПРЕЗИДЕНТОМ СЕНАТА ШТАТА СТЮАРТОМ АДАМСОМ. В СОСТАВ ДЕЛЕГАЦИИ ТАКЖЕ ВОШЛИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ БИЗНЕСА И БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ

Владимир Зеленский отметил, что такие визиты являются сигналами поддержки нашей страны не только на общегосударственном уровне, но и на региональном:

— С самого начала полномасштабной войны, с самого начала российской агрессии, наше общество ощущает и полагается на вашу поддержку. Соединенные Штаты помогают нашей стране не только на уровне федерального правительства, но и на уровне отдельных штатов. Речь идет среди прочего о проектах по восстановлению жилья, помощи внутренне перемещенным лицам, оказании гуманитарной поддержки.

В ходе встречи Президент проинформировал представителей Юты о ситуации в Украине. Состоялся обмен

мнениями относительно шагов, которые представители штата могут предпринять, чтобы помочь нашей стране победить агрессора. Глава государства особо подчеркнул, что будет приветствовать углубление двустороннего сотрудничества с американским бизнесом в области производства вооружения и создания новых оборонных технологий, а также призвал американский бизнес уже сейчас активно инвестировать в Украину, создавать новые рабочие места:

— Для нас важно создавать новые рабочие места. Если вы можете помочь в этом — сделайте это. Это

также вклад в нашу победу! Украина нуждается в поддержке частного бизнеса для восстановления уничтоженного агрессором жилья, школ и университетов, разрушенной в результате российского ракетного террора энергетической инфраструктуры. Призываю инвестировать в украинскую аграрную промышленность и IT-сектор. Такое сотрудничество будет взаимовыгодным.

МЫ ПРОТИВ ЗЛА!

Президент Украины Владимир Зеленский предложил установить День памяти и победы над нацизмом во Второй мировой войне 1939–1945 годов.

Глава государства сообщил, что подал в Верховную Раду Украины законопроект, которым предлагается установить 8 мая Днем памяти и победы над нацизмом во Второй мировой войне 1939–1945 годов:

Мы никогда не забудем вклад украинского народа в победу над нацизмом. И никому не дадим стереть роль украинцев в этой победе, наших людей, того поколения, о котором храним память почти в каждой нашей семье, гово-

рится в обращении Владимира Зеленского:

— Мы не позволим присвоить общую победу народов антигитлеровской коалиции и не дадим врать, что победа могла состояться и без участия какой-либо страны или народа. Зло мы уничтожали вместе! Так же, как вместе противостоим сейчас аналогичному злу.

Вспоминая героизм миллионов украинцев в той войне против нацизма, мы видим такой же героизм в действиях наших воинов сейчас — потомков тех, кто одержал победу — капитуляцию нацизма в тот день, 8 мая 1945-го года. И мы гордимся героизмом украинского народа! Тогда и сейчас.

ВОССТАНОВЛЕНИЕ ХАРЬКОВА: США ГОТОВЫ ПОДДЕРЖАТЬ

Харьковский городской голова Игорь Терехов во время рабочей поездки в Соединенные Штаты Америки обсудил возможности восстановления энергетической инфраструктуры города, поврежденной российскими обстрелами.

В эфире национального телемарафона Игорь Терехов сообщил, что нашел поддержку:

— Мы общались с General Electric и другими инвесторами, которые заинтересованы вкладывать средства в восстановление энергетической инфраструктуры. Также, конечно, мы должны отстраивать жилые дома и социальный сектор — школы, детские сады, больницы. Кроме того, я встречался с Государственным секретарем США Энтони Блинкеном и его заместителем по экономическому развитию и энергетике. Мы обсуждали возможности экономического восстановления Украины и Харькова.

Городской голова напомнил, что на восстановление Харькова по состоянию на сегодня необходимо около 9,5 млрд долларов, поэтому поддержка международных организаций, партнеров и финансовых институций чрезвычайно важна для восстановления Харькова и критической инфраструктуры города.

ЗНАКОВАЯ РОЛЬ МИРОВОГО ЕДИНСТВА

Руководитель Офиса Президента Украины Андрей Ермак провел ряд встреч с амбассадорами фандрейзинговой платформы United24. В частности, состоялась встреча с французским кинорежиссером Мишелем Азанавичюсом, американской актрисой из Украины Иванны Сахо и канадской актрисой Кэтрин Винник, американским актером, режиссером и продюсером Ливом Шрайбером, а также британским режиссером-документалистом Андре Сингером.

Андрей Ермак отметил, что в вопросе возвращения из России украинских детей, как и в борьбе с государством-агрессором на поле боя, решающую роль играет мировое единство:

— Это такое же мощное оружие, как и HIMARS и Patriot. В мире до сих пор не существует действенного механизма, который помог бы вернуть украинских детей на родину. Поэтому Президент Владимир Зеленский поставил задачу: с привлечением всех профильных министров, омбудсмана, Офиса Генерального прокурора разработать пошаговую программу действий по сотрудничеству с международными организациями, медиа, публичными лицами, чтобы вернуть наших детей из России. Одним из таких действенных шагов может стать привлечение звезд, которые на разных международных площадках — на кинофестивалях, на вручении музыкальных и кинопремий — будут рассказывать о преступлениях, которые Россия совершает в отношении украинских детей, лишая их родины, национальной идентичности, родного языка и т.д.

Также Андрей Ермак отметил важность распространения в мире правдивой информации о событиях в Украине:

— Рассказывать об Украине можно через истории обычных украинцев, которые во время этой полномасштабной войны совершали действительно героические поступки. Уже сейчас иностранные режиссеры ищут такие истории в Украине, а мы как власть готовы всячески содействовать. Кроме того, у нас есть талантливые режиссеры, актеры и отличные возможности для того, чтобы в будущем построить здесь киноиндустрию.

ВСІ ЯК ОДИН

МИНУЛОЇ СУБОТИ В САЛТІВСЬКОМУ РАЙОНІ ЗНОВ СТАРТУВАВ ВЕСНЯНИЙ СУБОТНИК. ЗАГАЛОМ ДО РОБОТИ НА РІЗНИХ ДІЛЬНИЦЯХ ДОЛУЧИЛОСЯ БІЛЬШЕ СОТНІ ФАХІВЦІВ КП «ХАРКІВБЛАГОУСТРІЙ» ХМР ТА «ЖИЛКОМСЕРВІСУ» ХМР

За весну це вже третій такий масштабний захід, повідомила начальник ділянки № 8 Салтівської філії КП «Харківблагоустрій» Ірина Семененко:

— Ми виходимо прибирати території, що нікому не належать, допомагаємо будинкам ЖСК у прибиранні. Виконуємо покіс трави, вирубку порослі, обрізку кущів, фарбування елементів благоустрою.

Екологічна акція «Зелена весна» у Харкові стартувала 15 березня. Протягом весняного періоду комунальники мають повністю підготувати кожен куточок Харкова до тепла — прибрати та зробити місто ще більш доглянутим.

Місцеві мешканці також намагаються допомагати комунальникам. Регулярно влаштовують окремі спільні суботники — приводять до ладу прибудинкову те-

риторію, висаджують квіти, доглядають за клумбами.

— Це правильно, що проводяться такі суботники. Усі роблять все можливе, щоб Харків жив, був чистим та розквітав. Спасибі комунальникам, — каже Вікторія.

І хоча ще рік тому Салтівка вважалася одним із найнебезпечніших районів міста, постійно піддавалася ворожим обстрілам, була доволі безлюдною — навіть тоді комунальники щодня підтримували її в чистоті. Тож, акцентують, завдяки цьому тепер мають набагато менше роботи — прибрати майже нічого.

— Ой, було дуже страшно Я й сама якось потрапила під вибухову хвилю. Добре, хоч не поранилася. Але як воно страшно не було, роботу не кинула. Я її дуже люблю, мені подобається кінцевий результат. Та люди дякують, їм добре і мені приємно, — зізнається дворова робоча КП «Харківблагоустрій» Тамара.

ВІДНОВИТИ МАКСИМАЛЬНО ШВИДКО

Фахівці КСП «Харківгорліфт» ХМР продовжують роботи з ремонту та усунення технічних причин простоїв підйомників в міських багатоповерхівках. Одним із відновлених ліфтів є і ось цей, у будинку в Київському районі міста.

Проблеми були і з вантажним, і з пасажирським підйомниками, повідомив старший майстер Київської філії КСП «Харківгорліфт» Костянтин Смельницький:

— Пасажирський ліфт капітально відремонтували: замінили стулки дверей, пошкоджені під час вибухової хвилі; замінили основні канати та трос; перевірили шахту. Тобто зробили пусконаладжувальні роботи. Наразі він вже працює, хоча людей тут поки що мало. Згодом підготуємо до включення вантажний ліфт.

У Київському районі запущено на цей час 869 ліфтів. У тестовому режимі працює ще 10 ліфтів. Вони не ходили більше року, тому деякі проблеми виникають, їх оперативно усувають. Залишається запустити ще 110 ліфтів. Але є такі, що, мабуть, не пойдуть вже ніколи, бо будинки, в яких вони встановлені, відбудови не підлягають.

— На Північній Салтівці, у селищі Жуковського, П'ятихатках унаслідок обстрілів дуже сильно постраждали електромережі. Протягом літа минулого року електропостачання житлових будинків вдалося відновити приблизно відсотків на 80. Труднощі у нас виникають тільки

з доступом до електроштитів, тому що людей немає, все закрито, і дуже важко потрапляти до них. Але працюємо у цьому напрямку із КП «Жилкомсервіс», вони активно допомагають, тобто процес триває. Без електропостачання точково залишаються квартири у різних житлових будинках, там, де нікого немає. Як тільки господарі з'являються, ми відразу, в найкоротший термін, все відновлюємо. У КСП «Харківміськліфт» є аварійні бригади, які працюють цілодобово. Через службу 1562 приймаємо заявки та оперативно реагуємо на виклики. Намагаємося відновити все максимально швидко, щоб харків'яни були задоволені! — зазначив старший майстер Київської філії КСП «Харківгорліфт» Олексій Бровко.

ВОЗОБНОВЛЯЕМ ГАЗОСНАБЖЕНИЕ

Специалисты АО «Харьковгоргаз» заменили поврежденные в результате боевых действий шкафы газорегуляторных пунктов в нескольких районах города.

Как сообщили в газовой компании, замену оборудования произвели в окрестностях Салтовского и Шевченковского районов. Именно оттуда враг наступал на Харьков, поэтому многие объекты газовой инфраструктуры были повреждены обстрелами и взрывными волнами.

— Оба новых газорегуляторных пункта будут бесперебойно обеспечивать газом жильцов домов. Специалисты возобновляют газоснабжение с соблюдением всех требований правил безопасности, — отметили в компании.

СЛУЖБА «1562»: СОЗДАН НОВЫЙ ВЕБ-ПОРТАЛ

В Харькове перезапустили деятельность информационно-диспетчерской службы «1562» и создали новый веб-портал, с помощью которого горожане могут быстро и прозрачно общаться с городской властью и коммунальными службами для решения проблемных вопросов.

Через портал <https://1562.kharkivrada.gov.ua/> харьковчане могут оперативно подать сообщение и самостоятельно контролировать процесс выполнения работ, авторизовавшись в личном кабинете. Там же горожане могут прикрепить фото проблемного участка и после проведения необходимых работ получить фотоотчет.

На веб-портале всегда доступна актуальная информация о плановых и аварийных работах по указанному адресу, а также четкие сроки их выполнения. Кроме того, благодаря системе автоматических звонков и уведомлений жители могут подтвердить решение вопроса и оценить качество предоставленных услуг.

Все эти функции будут доступны и в мобильном приложении, которое вскоре представят. Также остается возможность подать заявку по тел.: 15-62.

Созданная в 2007 году диспетчерская служба «1562» ежемесячно принимает в среднем 70 тыс. обращений харьковчан. Жители могут проконсультироваться или решить любой вопрос относительно жилищно-коммунальных услуг, надлежащего содержания жилых и нежилых зданий и сооружений, восстановления и улучшения объектов благоустройства и территорий города, устранения аварийных ситуаций, получить информационно-консультативные услуги по вопросам деятельности органов исполнительной власти.

Втрачене свідоцтво про право власності на житло від 14.01.2002 р. реєстраційний номер 9-02-212906, видане Відділом приватизації житлового фонду Управління комунального майна та приватизації Головного управління економіки та комунального майна Виконавчого комітету Харківської міської ради на ім'я **Єрмак Валентина Вікторівна** та членів його сім'ї: **Єрмак Тамари Олексіївни** за адресою: м. Харків, майдан Розі Люксембург, буд. 2, кв. 183, вважати недійсним.

НА ВАРТІ СВОЇХ КОРДОНІВ

ПОМІЖ ІНШОГО, ЛЮДИ СТАЛИ ВСЕ ЧАСТІШЕ ЗАМИСЛЮВАТИСЬ ЩОДО ОСОБИСТИХ КОРДОНІВ: ДЕ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ ОСОБИСТИЙ КОМФОРТ І ДЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ ПОСЯГАННЯ НА ТВОЄ Я. ДУЖЕ ВАЖЛИВО УСВІДОМИТИ ПРОБЛЕМУ ВІДСУТНОСТІ КОРДОНІВ — ЦЕ ПЕРШИЙ, ВАЖЛИВИЙ КРОК ДО ЇХНЬОГО ВСТАНОВЛЕННЯ. ВАРТО ЗАЗНАЧИТИ, ЩО ОСОБИСТИСНІ КОРДОНИ НАПРЯМУ ПОВ'ЯЗАНІ З НАШИМИ ЛЮДСЬКИМИ ПРАВАМИ, АЛЕ ВОНИ НИМИ НЕ Є

Особисті кордони — це матеріальні кордони, інтелектуальні особисті межі, емоційні, фізичні (моє тіло), психічні, сексуальні та духовні, пише ТСН з посиланням на психологиню Наталю Монахову.

▶ ВИДИ ОСОБИСТИХ КОРДОНІВ

— Особисті межі можуть бути негнучкими, а саме ригідними. Люди із такими внутрішніми кордонами уникають близьких стосунків, тримаються осторонь і нікого до себе не підпускають. Зазвичай для них майже неможливо звернутися по допомогу, вони дуже прискіпливо ставляться до захисту приватної інформації, при цьому вони вважають практично будь-яку інформацію про себе приватною. Їхні партнери часто можуть відчувати відстороненість. Такі жорсткі межі вибудовуються через сильний страх відторгнення іншими людьми.

Ознакою слабких кордонів може виявитись надмірна відкритість: людина розповідає про себе все і всім, має труднощі з тим, щоб говорити ні.

Також про наявність слабких кордонів може свідчити глибока залученість до проблем інших людей, внутрішня потреба когось рятувати, залежність від чужої думки, постійні спроби підлаштуватися під інших.

Люди з ослабленими межами можуть приймати насильство і неповагу до себе, часто вплутуються у якісь чужі суперечки або потрапляють у ситуації, де у них з'являється відчуття, що їм постійно потрібно захищати себе або свої переконання.

— Достатньо здоровими можна назвати особистісні межі у людей, які цінують власну думку, не йдуть на радикальні компроміси, спроможні ділитися особистою інформацією відповідно до конкретної соціальної ситуації, знають, чого вони хочуть і можуть пережити те, що інші люди їм кажуть, або те, що із ними можуть не погоджуватися. Людина може взяти на себе відповідальність за свої дії та емоції, але при цьому не бере на себе відповідальність за дії або емоції інших.

▶ ЩО ТАКЕ ОСОБИСТИЙ ПРОСТІР

Особистий простір — це дуже прості речі: зачинені двері у власну кімнату, в яку інші стукають і чекають на запрошення туди увійти, а не вриваються; це переписка у месенджері на робочому комп'ютері, яку не відстежують роботодавці; це торбинка, до якої ніхто не підходить і не копірається в ній; це особистий щоденник, який лежить вдома десь на відкритому місці і який ніхто не чіпає. Це місце, яке захищене особистими кордонами. І моїми власними межами, і особистими межами інших.

Людина із добре вибудованими кордонами, зі здоровими кордонами не буде порушувати чужі особисті кордони.

▶ ЯК ЗРОЗУМІТИ, ЩО КОРДОНИ ПОРУШУЮТЬ

Щоб зрозуміти, що ваші межі порушують інші, потрібно подивитись, чи не стається з вами такого:

- ◆ вас хтось ображає, а ви про це мовчите;
- ◆ віддаєте забагато свого особистого часу іншим;
- ◆ намагаєтесь купити хороше ставлення до себе інших, намагаючись бути хорошою дівчиною/хлопчиком;
- ◆ у вас є відчуття, що вам потрібно заробити повагу до себе, а просто так ви її не вартуєте;
- ◆ почуваетесь винними, якщо поруч із вами є хтось, хто здається вам нещасливим, і тоді у вас з'являється поштовх бігти і робити всіх щасливими;
- ◆ постійно почуваетесь жертвою — інших, життя;
- ◆ навколо вас якимось чином гуртуються люди, які намагаються вас контролювати;
- ◆ ви дуже хвилюєтесь та навіть боїтеся того, що про вас думають інші люди;
- ◆ дозволяєте людям торкатися себе, навіть тоді коли вам це некомфортно;
- ◆ відчуваєте злість, зокрема під час порушень кордонів інших людей.

▶ ТРЕНУВАННЯ ОСОБИСТИХ МЕЖ

✓ Люди мають знати свої межі: на що можна піти, а на що ні — із колегами, родиною. Важливо пам'ятати, що кожен має право робити тільки те, що йому комфортно.

✓ Важливо усвідомлювати власні потреби та діяти, спираючись на них, при цьому беручи на себе відповідальність за власні дії та рішення.

✓ Потрібно не боятися наполягати на своєму і вчитися цьому.

✓ Не очікуйте того, що ваші близькі люди вгадають, що саме вам потрібно: говоріть із ними про свої потреби, почуття та бажання.

✓ Не намагайтесь змінювати інших людей. Натомість вивільняйте час і місце для взаємодії з іншими людьми, яка приносить вам задоволення та позитивні переживання. Також докладайте зусиль для того, щоби уникати токсичних стосунків.

▶ КОРДОНИ ПОРУШУЮТЬ ВСЕ ОДНО. ЩО РОБИТИ?

✗ Якщо нічого не спрацьовує і ваші межі продовжують порушувати, немає нічого страшного в тому, щоб піти у іншому напрямку, а саме туди, де межі порушувати не будуть.

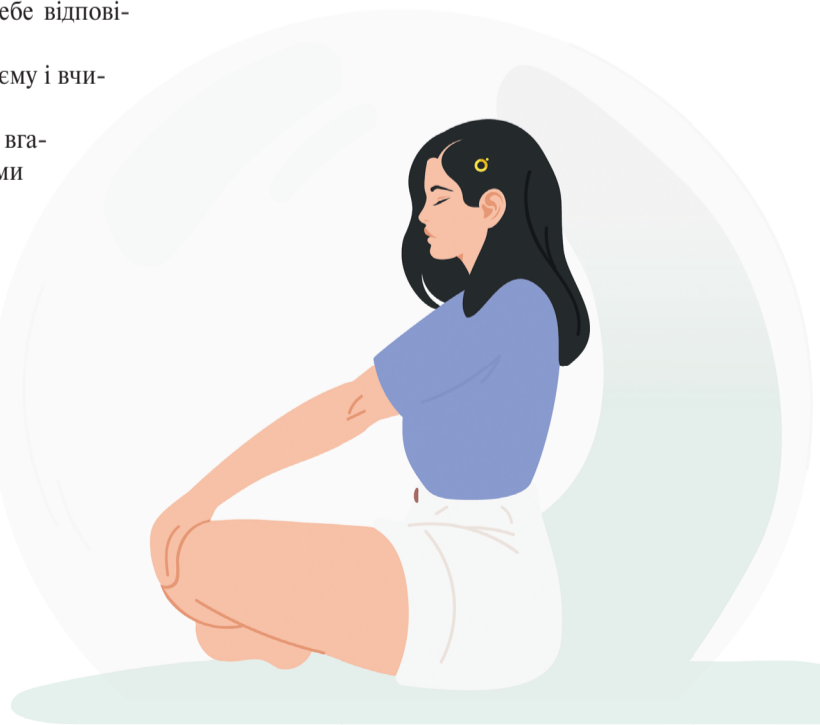
✗ Якщо у вас є відчуття того, що ваші кордони порушують, але ви не можете із цим впо-

ратися самостійно, непоганим рішенням буде звернутися до психолога/психотерапевта.

▶ УСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ В ДИТИНСТВІ

Департамент освіти Харківської міської ради продовжує надавати психологічну допомогу та емоційну підтримку всім учасникам освітнього процесу в умовах війни, зосередивши особливу увагу на роботі з підлітками.

Власне, на початку травня практичними психологами Харківського інклюзивно-ресурсного центру № 1 Харківської міської ради О. Ковальчук та Т. Соболь у режимі онлайн було проведено комунікативний тренінг для підлітків «Кордони особистості». Психологи пояснили, що особисті кордони — це ті обмеження, які ми вибудовуємо з іншими людьми, це визначення того, що ми вважаємо прийнятним в їх поведінці щодо нас, а що — ні. Це наш особистий простір, індивідуальна сфера інтересів, принципів і переконань. Саме в підлітковому віці кордони особистості активно проявляються, тому дуже важливо навчитися їх відчувати. Разом з ведучими підлітки обговорили, з чого починається становлення особистих кордонів, які різновиди кордонів бувають і чому вони взаємопов'язані, як коректно відмовити людині та чому важливо встановлювати кордони й що ми відчуваємо, коли їх порушують. Учасники тренінгу отримали корисні поради, у разі якщо ваші психологічні кордони порушують.

НАСТІЛЬНІ ІГРИ ЗАМІСТЬ ГАДЖЕТІВ

ЯК ПРОВОДИТИ ЧАС З ДІТЬМИ ТАК, ЩОБ БУЛО ЦІКАВО ВСІЙ РОДИНИ? ЦЕ ЗАПИТАННЯ ПОСТАЄ ПЕРЕД БАГАТЬМА БАТЬКАМИ. НАСТІЛЬНІ ІГРИ — ПРОСТО УНІВЕРСАЛЬНА РОЗВАГА, ЯКА ПРАЦЮЄ НАВІТЬ ЗА БУДЬ-ЯКИХ ПОГОДНИХ УМОВ! СУЧАСНА НАСТІЛЬНА ГРА МАЄ БУТИ ЗАХОПЛЮЮЧОЮ І ДЛЯ БАТЬКІВ, І ДЛЯ ДІТЕЙ, А ПРАВИЛА ПРОСТІ ТА ЗРОЗУМІЛІ ДЛЯ ВСІХ

Нещодавно світова спільнота відзначила Міжнародний день настільних ігор. Масове поширення комп'ютерів, смартфонів, планшетів та інших електронних гаджетів суттєво змінює дитинство наших синів та доньок. Замість бігати у дворі вони грають в Counter Strike, а замість збирання конструкторів проходять рівень за рівнем в різних аркадах.

Перевірений спосіб відірвати дитину від екрана і замінити віртуальні розваги реальними — це захоплива настільна гра, в яку вона зможе грати в компанії друзів або навіть в колі сім'ї. До всесвітнього свята багато цікавих настільних ігор зібрали у бібліотеці-філії № 15 для дітей ЦБС Індустріального району Департаменту культури ХМР. Юні відвідувачі швидко їх опанували.

— Радість живого спілкування нічим не заміниш — це вже незаперечно. І настільні ігри — один з найдоступніших способів весело відпочити та провести з користю час. А ще таке проведення вільного часу у наших стінах — це можливість знайти справжніх друзів! Запрошуємо до нашої бібліотеки! — переконливо зазначили бібліотекарі.

Ну а тим, хто хоче грати у настільні ігри вдома, або, наприклад, на дитячому майданчику біля домівки, радимо топ найкращих сучасних настільних ігор не тільки для юних гравців, а й для всієї родини.

◆ МОНОПОЛІЯ

Популярна настільна гра у жанрі економічної стратегії.

Гравці змагаються за надбання економічних переваг, визначених правилами гри, включаючи купівлю, оренду та торгівлю власністю з використанням іграшкових грошей. Гравці здійснюють ходи по черзі, кидаючи гральні кістки. Мета гри — довести до банкрутства всіх інших гравців. За правилами гравці можуть об'єднуватися в одну компанію. Гра стала надбанням міжнародної популярної культури і була ліцензована у 103 країнах та надрукована 37 мовами.

У неї грають і дорослі. Але це прекрасна настільна гра для дітей також. Причина — в побудові особливих взаємин між гравцями. Щоб заощадити свій сімейний бюджет, що гру можна замовити по інтернету.

◆ СКРАБЛ

Це класична настільна гра, яка вимагає складання слів за допомогою фішок-букв. Якщо ти шукаєш цікаві настільні ігри для всієї родини — тобі точно сподобається ця. Завдання гравців — скласти слова і розташувати їх на полі таким чином, щоб захопити клітини з найбільшою кількістю очок.

◆ КОЛОНІЗАТОРИ

На відміну від «Монополії», «Колонізатори» є найкращою економічною грою для сімейної аудиторії. У грі є постійний обмін одних ресурсів на інші. Кубики теж відіграють важливу роль — саме підсумкова кількість кидків кубиків визначає, які території в цей хід принесуть гравцям ресурси.

◆ КАРКАССОН

Це одна з найпопулярніших у всьому світі ігор. І не дарма. З картонних квадратів з різними типами місцевості (тайлів) гравці викладають цілий світ. Викладаються тай-

ли за принципом доміно: дорога — до дороги, поле — до поля, місто — до міста. Оскільки варіантів, куди викласти тайл, у гравця чимало, вам треба буде розв'язати, де це може бути найбільш вигідно для отримання переможних очок.

◆ ПІСНЯ ЛЬОДУ Й ПОЛУМ'Я

Це чудова настільна гра для чималої родини. Це велике подієве полотно в сеттингу всім відомого циклу Джорджа Мартіна, в якому хочеться жити, немов у улюбленому серіалі! Тривалість гри вимірюється годинами і цілодобово. Дорога, але ідеальна настільна гра.

◆ ГЕОМЕТРИЯ УЯВИ

Надзвичайна гра для всіх, хто любить розважатися та пофантазувати. У ній, як і у багатьох подібних патігеймах, потрібно пояснювати слова. Але робити це трохи незвичайним чином. Річ у тім, що у вашому розпорядженні будуть прозорі карти з різноманітними візерунками, позначками та навіть схематичними зображеннями. Саме з них і належить скласти картинку, що нашттовхне інших гравців на правильну думку.

◆ ДІКСІТ

Гра була видана в 2008 році і стала улюбленою серед багатьох. Один з гравців оголошується Оповідачем. Оповідач вибирає одну карту, викладає перед собою карту картинкою вниз, описує її будь-яким доступним йому способом. Вихідна карта іншим гравцям не показується. Всі інші гравці шукають серед своїх карт що-небудь, що найбільшою мірою відповідає описам Оповідача і теж викладають картинкою вниз на стіл.

ЗООТЕРАПІЯ В ПОМІЧ

ЩО РОБИТИ, КОЛИ СТРАШНО? ЯК ПОДОЛАТИ СВІЙ СТРЕС ТА ДОПОМОГТИ РІДНИМ ПІД ЧАС ВІЙНИ, КОЛИ ВІДЧУВАЄШ СПУСТОШЕННЯ, СУМ, РОЗДРАТУВАННЯ? У ЦЕНТРАЛЬНІЙ БІБЛІОТЕЦІ ЦБС ХОЛОДНОГІРСЬКОГО РАЙОНУ ПОСТІЙНІ ВІДВІДУВАЧІ ЗАКЛАДУ КУЛЬТУРИ ТА ПІДОПІЧНІ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЦЕНТРУ НАДАННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ПОСЛУГ РАЗОМ З ПСИХОЛОГОМ ПЕТРОМ ПОЛЯЩЕНКОМ, КІНОЛОГОМ ЄЛИЗАВЕТОЮ І ЇХНІМИ ЧОТИРИЛАПИМИ ВИХОВАНЦЯМИ ОТРИМАЛИ ВІДПОВІДІ ТА ПОРАДИ НА ЦІ ЖИТТЄВО ВАЖЛИВІ ЗАПИТАННЯ

Запропоновані фахівцями методи зоотерапії за участю котів, собак та інших домашніх тварин, безумовно, сприяли виникненню позитивних емоцій і покращенню емоційного стану всіх присутніх на заході мешканців Холодногірського району, йдеться в дописі на офіційній сторінці у фейсбуці Департаменту культури ХМР.

Про те, що у наших братів менших є певні здібності до лікування людських хвороб, відомо давно. Китайські мудреці говорили: «Тварина — рідня людині, бо відчуває ті ж п'ять головних почуттів: голод, спрагу, любов, страх і біль».

Вони ж указували на лікувальну здатність кішок і собак: «Кішка — це тварина холоду. Вона може забирати на себе хвороби тепла, тобто ті, які супроводжуються запальними реакціями. Собаки — тварини тепла. Вони діють на хвороби холоду, такі, як, наприклад, рак, цироз печінки, артрози».

Сучасна медицина підтримує ідею, що під час тривалих і регулярних контактів з тваринами, за допомогою зоотерапії можна добитися позитивних результатів у лікуванні багатьох хвороб. Серед них такі, як: дитячий церебральний параліч (ДЦП), олігофренія, затримка психічного розвитку, наркоманія, розлади серцево-судинної системи, аутизм, гіперактивність, більвовий синдром, різні ураження головного і спинного мозку, рак, діабет, посттравматичний стрес, депресія, а так само зняття нервового напруження і просто щоденного стресу. За допомогою зоотерапії можна також боротися з негативними відхиленнями в поведінці дітей і підлітків.

ТУРБОТИ ВИСТАЧИТЬ НА ВСІХ

ВІЙНА ПРИНЕСЛА У ХАРКІВ НЕ ТІЛЬКИ РУЙНУВАННЯ ВІД СНАРЯДІВ ТА РАКЕТ, ВОНА ЗЛАМАЛА ДОЛІ БАГАТЬОХ РОДИН. ЧИ НЕ НАЙБІЛЬШЕ СЬОГОДНІ ВІД ЦЬОГО СТРАЖДАЮТЬ ДІТИ

Щоб допомогти оговтатися тим, біля кого з різних причин зараз немає рідних, у міському центрі соціально-психологічної реабілітації відкрили спеціальне відділення. Наразі в ньому мешкає з десяток дітей. Усі вони приїхали зі звільнених або тимчасово окупованих територій. Батьки деяких тутешніх дітей не можуть належно виконувати свої обов'язки, інших — взагалі позбавили прав на піклування. Крім того, малеча має різноманітні недуги — від психологічних проблем до хронічних захворювань. Водночас постійно перебувати в лікарні дітях не можуть.

— Виникла проблема і її вирішено. Тобто через оце відділення Харківська міська рада додатково вводить ще одну послугу для захисту прав дітей. Є деякі діти, що мають статус сироти або позбавлені батьківського піклування, чекають, коли їх влаштують до інших сімей, або будуть використані інші форми сімейного виховання. Інші чекають присвоєння відповідного статусу, — повідомив директор Департаменту служб у справах дітей ХМР Олександр Малько.

У центрі дітях забезпечують усім необхідним — тут вони навчаються, спілкуються, отримують психологічну та медичну допомогу.

Поки що це перший та єдиний такий заклад у місті. Раніше в ньому перебували маленькі харків'яни. Однак із початком війни їх евакуювали до безпечних регіонів України. Тож тепер, із 1 травня, в центрі допомагають мешканцям інших населених пунктів.

— Дітей вистачає. Першу меддопомогу є чим надавати. Якщо дитина сильно травмувалася — у нас є і шини,

і бинти, ми надаємо первинну допомогу, викликаємо швидку та веземо у травмпункт. Якщо ситуація більш серйозна, то також викликаємо швидку й дитина їде до лікарні, розповіла медсестра комунального закладу соціального захисту дітей «Центр соціально-психологічної реабілітації дітей міста Харкова» Наталія Ходбіходжа.

— Тут є діти без статусу. Наприклад, щодо однієї дитини ми якраз зараз вирішуємо, повернути її опікуна, чи все ж таки відібрати її в опікуна, бо там є деякі конфлікти. І цей час дитина буде перебувати тут, а не в лікарні.

Як тільки дитина отримує в Харкові статус тимчасово переміщеної особи — на міські служби одразу покладається контроль за всією родиною. Тому що вони більш депресивні, більш розбалансовані. І іноді у них уже просто немає розуміння того, що вони мусять робити для

дітей. І наше завдання їх спрямувати на ці дії, заспокоїти і зробити все, аби дитині не було погано в родині, — наголосила заступниця міського голови з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення Світлана Горбунова-Рубан.

Найменшому мешканцю центру наразі всього сім. Але тут готові виховувати та допомагати дітям від 3 до 18 років. Усі спеціалісти працюють не перший рік і запевняють, що вже давно навчилися знаходити до кожного особливий підхід, вміють підтримати й заспокоїти.

Так само мешканці центру діляться: отримують достатньо піклування, турботи, але й свободи. Вистачає особистого простору, часу на відпочинок. Живуть дружно й завжди готові прийти один одному на допомогу — кожен відчуває себе частиною великої родини.

ПРИЙШОВ ЇХНІЙ ЧАС

Цього року фахівці взялися відновлювати та ремонтувати у будинках і вхідні групи. Тривалий час для цього не було ані можливостей, ані ресурсу — їх міські комунальники спрямовували на усунення наслідків обстрілів.

Ось наочні приклади робіт, що проводилися у Київському районі Харкова.

— Нарешті погода дозволила нам розпочати ремонти вхідних груп. Більш за все зносилися сходи, а також покрівля дашка, що веде до потрапляння дощу на світільники та загалом у під'їзд. Крім того, треба оновлювати стіни, знов штукатурити, фарбувати, — повідомив виконроб КП «ХРБП» ХМР Петро Волошин. — Загалом у перелік ремонтних робіт вхідних груп входить відновлення цоколю, дашку, сходиць, ганку, укладання плитки, фарбування металевих елементів, пандусів, заміна світільників тощо.

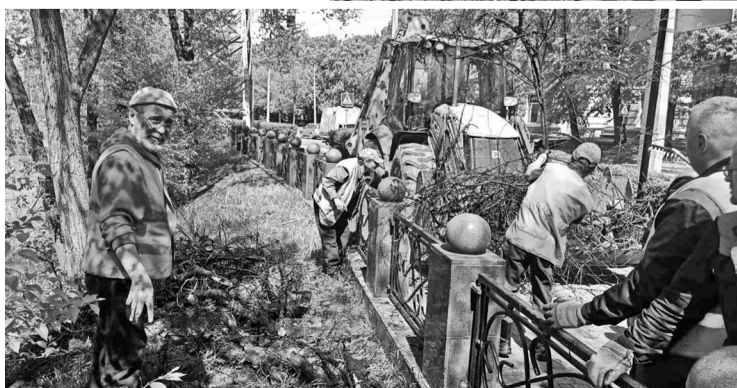
У найближчих планах підприємства зробити ремонт близько семи десятків вхідних груп. Роботи виконуються поетапно, за графіком.

У ПОЛІ ЗОРУ ДОРОГИ І ТРОТУАРИ

Харків утримує звання одного з найчистіших міст країни. До ладу приводяться не лише парки та площі, прибудинкові території. Дороги та тротуари, автошляхи і дощоприймальні колодязі теж не залишаються поза увагою.

Бригади КП «Шляхрембуд» Департаменту будівництва та шляхового господарства ХМР виконують роботи з відновлення асфальтобетонного покриття в місцях розриву інженерних служб міста на вулицях Лермонтовській та Чернишевській, на узвозі Куликовському, на проспекті Героїв Харкова.

Працівники наносять на дороги міста розмітку. Роботи тривають на Пушкінській, проспектах Героїв Харкова та Льва Ландау. Замінюють асфальтне покриття і на вулицях Клочківській та Космічній.

Тим часом робітники КП «Комплекс з експлуатації об'єктів водозняття і зливової каналізації» відремонтували дощоприймальні та оглядові колодязі на проспектах Перемоги і Людвіга Слободи, вулиці Грицевця та Салтівському шосе. Промили також ушкоджені частини зливостоків на вулицях Грозненській та Благовіщенській. Скошили дикоростучу поросль на відкосах водовідвідних каналів по вулицях Барнаулській, Наумівській, Шолом-Алейхема.

Крім того, прочистили вхідний оголовок водопропускної труби по вул. Лесі Українки та прибрали схилю берегів по вул. Владислава Зубенка від гілок. Роботи зі скошування трави на схилах берегів річки Харків в центральній частині міста тривають.

НАВІТЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ НАШІ ГРОМАДЯНИ ТА ІНОЗЕМЦІ ПРОДОВЖУЮТЬ ПЕРЕТИН КОРДОНУ УКРАЇНИ У РІЗНИХ НАПРЯМКАХ. НАПЕВНО, ВЖЕ КОЖЕН ЖИТЕЛЬ НАШОЇ КРАЇНИ ЗНАЄ, МОЖНА ЙОМУ ВИЇЗДЖАТИ ЗА КОРДОН ЧИ НЕ МОЖНА

А ось що із собою можна провозити, а що — ні, вочевидь не всі знають. Інакше як пояснити часті проблеми із вмістом багажних сумок і як наслідок — затримки під час переходу кордону та штрафи? Прикордонники роблять свою справу, а митники — свою, і треба бути готовим до всього.

► КОРИДОРИ «ЧЕРВОНІЙ» ТА «ЗЕЛЕНИЙ»

Залежно від того, що ви везете у своїй симпатичній валізі або тягнете в спортивній сумці на плечі, через кордон ви можете пройти одним із двох коридорів — «зеленим» або «червоним».

«ЗЕЛЕНИЙ» КОРИДОР — для тих, хто везе речі, які не підлягають митному оподаткуванню та декларуванню. Тобто нічого такого, що становило б небезпеку чи культурну цінність. Провести старовинну кухонну книгу вашої бабусі чи срібний портсигар вашого прадіда через «зелений» коридор буде проблематично — прикордонники замисляться над їхньою культурною цінністю, викличуть експерта, який винесе свій вердикт, потім почнете заповнювати декларацію... Загалом, затримаєтеся на кордоні ви надовго.

Через «зелений» коридор можна провозити:

- ◆ особисті речі (зокрема, два мобільні телефони, одна відеокамера, один фотоапарат, спортивне обладнання, особисті прикраси, що були у використанні, одяг, взуття, 2 персональні комп'ютери, 100 мл парфумерії тощо);
- ◆ товари вартістю не більше 500 євро та вагою до 50 кг;
- ◆ їстівні продукти не для продажу вартістю до 200 євро;
- ◆ готівка (єривня та іноземна валюта), цінні папери загальною сумою до 10000 євро;
- ◆ ліки (крім наркотичних та психотропних речовин) у встановленій законодавством кількості — не більше 5 упаковок.

ПЕРЕТИН КОРДОНУ БЕЗ ПРОБЛЕМ

Звичайно, можна хитрувати і ховати речі, не призначені для провезення «зеленим» коридором, проте прикордонники вміють відстежити таких хитрунів, і під час вибіркової перевірки багажу проблем може бути вище голови.

У «червоному» коридорі речі, що перевозяться, письмово декларуються, а саме:

- ◆ товари, на які потрібні дозвільні документи (наприклад, рецептурні ліки за наявності рецепту або виписки з історії хвороби з підписом лікаря; службова зброя тощо);
- ◆ валютні та культурні цінності (наприклад, портсигар прадіда, старовинні книги, посуд, ікони тощо);

- ◆ цінні папери та платіжні документи;
- ◆ препарати, що містять наркотичні, психотропні речовини чи прекурсори;
- ◆ товари дорожчі за 500 євро та важчі за 50 кг.

Мало задекларувати провезення — треба ще й сплатити мито. Звичайне мито розраховується із вартості товарів, тому завжди треба мати при собі товарні чеки, ярлики та інші документи. Якщо їх немає — митники будуть змушені визначити митну вартість за цінами, ідентичними на схожі товари. Не обманюйте у деклараціях! Навіщо створювати зайві проблеми?

ТРАВНЕВІ ВИПЛАТИ ПЕРЕНОСЯТЬСЯ НА ЖОВТЕНЬ

Цього року українці не отримають щорічних виплат у травні: на початку квітня ВР ухвалила деякі зміни до законодавства. Зокрема, законопроект № 7295 «Про внесення змін до деяких законів України щодо разової грошової виплати ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань» уже затверджено у Верховній Раді та підписано президентом.

Право на призначення та виплату такої допомоги мають зазначені вище особи за умови, що вони отримали інвалідність внаслідок поранення, каліцтва, контузії, захворювання при виконанні службових обов'язків у час після 24 лютого 2022 року в районах проведення військових дій або в районах, які зазнавали бомбардувань, авіаударів та інших збройних нападів.

Йдеться про те, що раніше цілій низці українців (інвалідам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасникам бойових дій, членам сімей загиблих, учасникам війни) щороку виплачували одноразову допомогу з нагоди Дня перемоги 9 травня. Тепер дату вручення грошей із зрозумілих причин вирішили змінити.

З цього року виплати грошових винагород ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань будуть приурочені до Дня захисників та захисниць України (14 жовтня), а право встановлювати розміри та порядок здійснення такої виплати надано Кабміну.

► СТАРУЮТЬ ОДНОРАЗОВІ ВИПЛАТИ

1 травня 2023 року набирає чинності Закон України «Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, заподіяну працівникам об'єктів критичної інфраструктури, держслужбовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок воєнної агресії РФ проти України».

У разі загибелі вище-згаданих осіб право на виплату мають члени їхніх сімей — батьки; чоловік (якщо він повторно не одружився), неповнолітні діти; повнолітні діти на денній чи дуальній формі навчання до закінчення цих навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років; повнолітні діти, які не мають і не мали своїх сімей; повнолітні діти, які мають сім'ї, але які стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття; утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія.

Для осіб з інвалідністю I групи передбачено виплату 800 тис. грн, з інвалідністю II групи — 500 тис. грн, III групи — 200 тис. грн.

У разі загибелі членам сімей буде виплачено суму в 1 млн грн. При цьому допомога призначається та виплачується в рівних частинах усім особам, які мають право на її виплату, за їхньою особистою заявою чи заявою законного представника.

Право на призначення та виплату цієї допомоги можна реалізувати протягом трьох років з моменту виникнення такого права.

ПЕНСІЙНІ ДОПЛАТИ ТИМ, ХТО ПРАЦЮЄ

У травні 2023 року близько 600 тис. українських пенсіонерів очікує додаткова надбавка у 624 гривні.

Гроші отримають українці, які вийшли на пенсію за віком, але працюють та продовжують напрацьовувати страховий стаж. При цьому є один нюанс: перерахунок провадиться лише після придбання 24 місяців страхового стажу після призначення або попереднього перерахунку пенсії конкретному пенсіонеру. Тобто, простими словами, якщо пенсіонер працює і пенсію йому перераховували минулого року, то зараз підвищення на нього не поширюється.

Як ми вже писали раніше, для тих, хто відповідає згаданим вище умовам, формально перерахунок пенсій відбувся з 1 квітня. Але враховуючи, що право на автоматичний перерахунок визначає страховий стаж, придбаний, зокрема, до лютого поточного року, та те, що страховальники подають звіти за I квартал 2023 року до Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування до 10 травня, перерахунок пенсіонерам, які працюють, проводиться у травні. Це означає, що грошові виплати з'являться на рахунках пенсіонерів лише у червні, причому вони отримають одразу надбавку за три місяці.

Гороскоп на 9 травня

♈ Овен (21 марта — 20 апреля)
В этот день звезды не советуют совершать рискованных финансовых операций: с деньгами желательно обращаться крайне осторожно — не тратить лишнего и не покупать вещи, надобность в которых является минимальной.

♉ Телец (21 апреля — 20 мая)
День больших возможностей, не упустите их! Сегодня вы успешно можете справиться с ролью миротворца, разрешить споры между коллегами, исправить тупиковую ситуацию и начать все сначала — шансы на это велики как никогда.

♊ Близнецы (21 мая — 21 июня)
Не стоит отказываться от альтруизма, тягу к которому вы можете почувствовать с самого утра. Помощь, которую вы сегодня окажете другим, со временем обязательно вернется сторицей.

♋ Рак (22 июня — 22 июля)
Некоторым знакам звезды сулят встречу с человеком из прошлого, который когда-то всерьез вас обидел. Похоже, что за время, которое прошло с момента расставания, он раскаялся и готов принести вам свои извинения.

♌ Лев (23 июля — 23 августа)
Настроение будет переменчивым, вы склонны копаться в мелочах и анализировать различные бытовые ситуации. Не исключено, что произойдет событие, которое подтолкнет вас к проведению «ревизии» своих поступков. Что ж, может быть, это неплохой повод начать жизнь с чистого листа?

♍ Дева (24 августа — 23 сентября)
Принимая важные решения, необходимо тщательно анализировать существующие обстоятельства и взвешивать все возможные за и против, чтобы впоследствии не жалеть о поспешных действиях. Особенно это касается вопросов личных взаимоотношений.

♎ Весы (24 сентября — 23 октября)
День благоприятен для процесса, который учителя в школе называли «работой над ошибками»: необходимо будет проанализировать все действия последнего времени, найти промахи и исправить их. На работе все прекрасно — руководство вас ценит и прислушивается к вашим предложениям.

♏ Скорпион (24 октября — 22 ноября)
Займитесь собой, уделите внимание здоровью, не игнорируйте даже незначительные сигналы недомогания. Трещину, которая может возникнуть в отношениях с близким человеком, необходимо цементировать сразу же, без промедления и не загонять проблему глубоко.

♐ Стрелец (23 ноября — 21 декабря)
День благоприятен для того, чтобы подумать о душе — к счастью, не в общепринятом смысле этого выражения: в последнее время ваше моральное состояние нельзя назвать уравновешенным — необходимо это исправить.

♑ Козерог (22 декабря — 20 января)
Не стоит отказываться в помощи человеку, который к вам за ней обратится: для вас это, скорее всего, не составит особой трудности, а для него станет серьезной и действенной поддержкой.

♊ Водолей (21 января — 18 февраля)
Будьте внимательны к окружающим — это позволит вам понять, кто относится к вам с симпатией, а кто — с враждебностью. Учитывайте открывшиеся знания в общении — как с первыми, так и со вторыми. Неплохой день для шопинга.

♈ Рыбы (19 февраля — 20 марта)
Вам сегодня нежелательно приступать к реализации новых проектов: они будут продвигаться медленно, с проволочками, поэтому лучше закончить те дела, над которыми вы работаете уже давно. Главное, будьте последовательными.

НЕ ДОПУСТИТИ ОЖИРІННЯ

Чомусь вважається, що ожиріння — це проблема інших країн, та насправді невтішна статистика стосується й України зокрема.

Так, 30% людей у світі мають надлишкову вагу, понад 680 млн живуть з ожирінням, і цифра зростає щодесьять років на 10%. Кожен третій українець має надлишкову вагу, а кожен четвертий страждає на ожиріння. Воно руйнує нормальне функціонування організму, порушує апетит, енергетичний баланс, баланс гормонів, тож ти можеш відчувати такі симптоми:

- ◆ біль у суглобах;
- ◆ зниження рухливості;
- ◆ апное під час сну.

▶ ХВОРОБИ, ЯКІ ПРОВОКУЄ ОЖИРІННЯ

Крім того, ожиріння — не лише естетична або психологічна проблема, а й фактор ризику розвитку інших захворювань. Тож люди, які страждають від ожиріння, можуть зіштовхнутися з певними наслідками:

- ◆ 65% пацієнтів мають артеріальну гіпертензію;
- ◆ зростає захворюваність на цукровий діабет другого типу (ЦДД2Т), асоційований з підвищеним індексом маси тіла;
- ◆ зростає серцево-судинна захворюваність (ССЗ) та частота раптової смерті;
- ◆ спричиняє безпліддя, а також неалкогольну жирову хворобу печінки та дисліпідемію.

Людам, які схильні до ожиріння, слід запастися терпінням на шляху до здорового тіла. Щоб не допустити регресу, треба дотримуватися правил зі здорового харчування та фізичної активності.

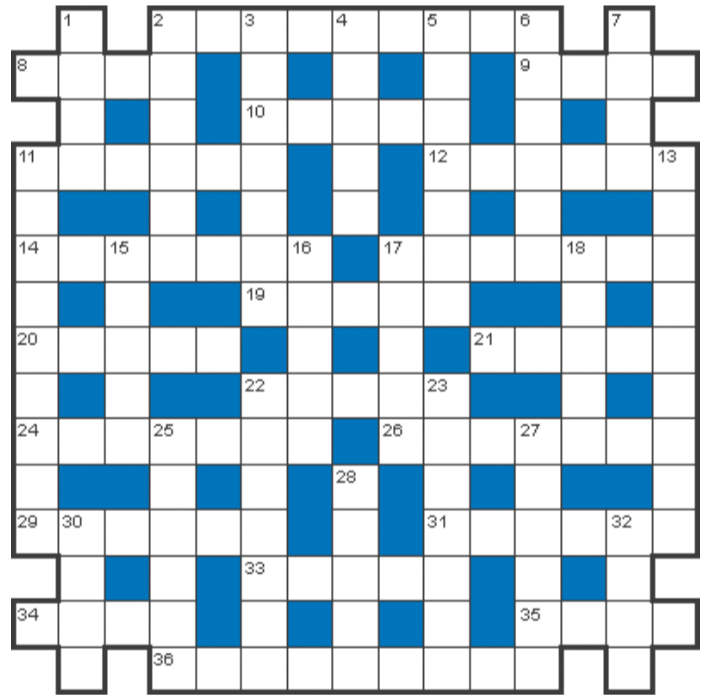
Важливо розуміти, що ожиріння — хронічне захворювання, вилікувати його остаточно неможливо. Але цілком реально досягти довготривалої ремісії.

Почати свою боротьбу із зайвими кілограмами слід з візиту до лікаря. Він проведе скринінг ожиріння, артеріальної гіпертензії, цукрового діабету, порушень вуглеводного обміну, дисліпідемії та оцінить серцево-судинні ризики.

На основі цього можна підібрати правильну дієту та безпечне фізичне навантаження, щоб схуднення проходило легко, швидко й із задоволенням.

По горизонталі: 2. Канун одного из православных праздников. 8. Роговое двусторчатое окончание рта у птиц. 9. Твердый минерал, разновидность халцедона. 10. Резкое, порывистое движение. 11. Поместье, земельное владение. 12. Предмет, охраняющий от чего-нибудь. 14. Последовательный ход чего-нибудь. 17. В старину: крытая дорожная повозка. 19. Углубление в скале. 20. Спиливание или срубание деревьев и удаление их из леса. 21. Крупная ящерица. 22. Помещение специального назначения на корабле. 24. Музыкальное произведение виртуозного характера. 26. Тригонометрическая функция. 29. Планета, видимая как яркая утренняя или вечерняя звезда. 31. Тропическое травянистое растение, богатое эфирными маслами. 33. Резкий и высокий звук, производимый без участия голоса. 34. Информация, полностью или частично выдуманная недобросовестными авторами. 35. Месяц календарного года. 36. Часть войска, следующая позади главных сил в походном движении.

По вертикали: 1. Старинный воинский головной убор. 2. Грязный, неопрятный человек. 3. Небольшой отрезок побега с почками от плодового дерева, применяемый для прививки, посадки. 4. Человек, владеющий левой рукой лучше, чем правой. 5. Ядовитое вещество, содержащееся в табаке. 6. Детский аттракцион. 7. Предприятие общественного питания. 11. Повелительное наклонение глагола. 13. Открытость информации о деятельности учреждений, организа-

ций, должностных лиц. 15. Любитель рыбной ловли. 16. Помещение на судне для членов экипажа или пассажиров. 17. Маленький мешочек для табака. 18. Поездка по нескольким местам. 22. Отдельная область науки, производства. 23. Небольшая дверь в воротах, в ограде. 25. Способ укладки бревен, дров, кирпича. 27. Животное или растение, происходящее от скрещивания разных пород. 28. Спортсмен младшей возрастной группы. 30. Масло, употребляемое в различных церковных обрядах. 32. Шерстный покров овцы.

Ответы на кроссворд

По горизонталі: 2. Сочельник. 8. Клюв. 9. Агат. 10. Рывок. 11. Имение. 12. Оберег. 14. Порядок. 17. Кибитка. 19. Камин. 20. Рубка. 21. Варан. 22. Отсек. 24. Токката. 26. Тангенс. 29. Венера. 31. Имбирь. 33. Свист. 34. Фейк. 35. Июнь. 36. Арьергард.

По вертикали: 1. Шлем. 2. Свинья. 3. Черенок. 4. Левша. 5. Никотин. 6. Качели. 7. Кафе. 11. Императив. 13. Гласность. 15. Рыбак. 16. Каюта. 17. Кисет. 18. Турне. 22. Отрасль. 23. Калитка. 25. Клетка. 27. Гибрид. 28. Юниор. 30. Елей. 32. Руно.

Видавець —
ТОВ «ГАЗЕТА «ХАРЬКОВСЬКІЯ ІЗВІСТІЯ»
Харківська міська газета.
Свідоцтво про реєстрацію:
ХК № 2230-971 ПР від 28.12.2018.
Адреса редакції: 61003, м. Харків,
м-н Павлівський, буд. 10, тел. (057) 771-01-50.

Відділ реклами: тел./факс (057) 771-01-50.
E-mail: info@izv.kharkov.ua — секретар;
reklama@izv.kharkov.ua — відділ реклами.
Редакція не несе відповідальності за зміст і достовірність рекламних матеріалів.
R — матеріали на правах реклами.
Головний редактор — **Тетяна АДАМОВИЧ**.

Газета виходить друком три рази на тиждень: у вівторок, четвер та суботу.
Замовлення № 0352.
Наклад номера 22 355.
Ціна за домовленістю.
Віддруковано у типографії ТОВ «ФАКТОР-ДРУК».
61030, м. Харків, вул. Саратовська, буд. 51.

